

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind instituirea Programului național “Masă sănătoasă”

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ:

Prezentul act normativ a fost elaborat în conformitate cu art. 77 alin. (4) - (11) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Scopul Programul național ”Masă sănătoasă” constă în sprijinirea accesului la educație a tuturor copiilor prin crearea motivației pentru studiu, menținerea echilibrului socio-emoțional și întărirea stării de bine și dezvoltarea igienei muncii intelectuale a preșcolarilor și elevilor și prin oferirea unei alimentații sănătoase care să susțină învățarea.

2.2 Descrierea situației actuale

Urmare a:

- situației existente la nivelul sistemului educațional preuniversitar, în care un număr mare de elevi se află în risc de eșec școlar sau abandonează/părăsesc timpuriu școala, frecventarea școlii fiind direct influențată de condițiile socio-economice și geografice defavorabile (distanțe mari și/sau trasee dificile de la domiciliu la unitatea de învățământ, lipsa mesei de prânz), neputând, astfel, participa la activitățile educaționale curriculare sau extracurriculare, date care reies și din comunicările Eurostat privind rata de părăsire timpurie a școlii, aceasta având pentru România o valoare de 18,1% în anul 2017, 16,4% în anul 2018, 15,3% în anul 2019, 15,6% în anul 2020, 15,3% în anul 2021, 15,6% în anul 2022 și 16,6% în anul 2023.

- faptului că fiecare copil al României are dreptul la educație, însă statutul socio – economic al familiilor din care provin majoritatea copiilor de vârstă școlară nu le permite nici măcar asigurarea zilnică a unui pachet alimentar pentru a fi prezenți la orele de curs,

- evaluării impactului **Programului - pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din unitățile de învățământ preuniversitar de stat**, implementat în anii școlari 2016-2017 și 2017-2018, în anul 2019, în anul 2020, respectiv în anul 2021, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/2016, aprobată prin Legea nr. 92/2017, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2017, aprobată cu modificări prin Legea nr. 107/2018, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2018, aprobată prin Legea nr. 201/2019, precum și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2020, aprobată prin Legea nr. 26/2021, precum și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2021, aprobată prin Legea nr. 306/2021, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2022, cu modificările și completările ulterioare,

– a complementarității cu Programul pentru școli al României implementat, începând cu anul 2017, în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017, cu modificările și completările ulterioare, prin care preșcolarilor din grădinițele cu program normal de 4 ore de stat autorizate/acreditate și particulare acreditate și elevilor din învățământul primar și gimnazial precum și preșcolarilor și elevilor incluși în învățământul special, li se acordă zilnic, fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate și de produse de panificație,

- condițiilor socio-economice care impiedică asupra capacității multor familii de a susține școlarizarea sau participarea copiilor lor la întregul program zilnic de activități școlare, inclusiv la cele extracurriculare, condiții care impun implementarea cu celeritate a unor măsuri de sprijin,

- derulării, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2023, în 450 de unități de învățământ preuniversitar, a Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat până la 31 decembrie 2023 din anul școlar 2023-2024,

- derulării, în anul 2024, conform prevederilor art. 77 alin. (5) - (11) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare și a prevederilor art. XXVI alin (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, a Programului național “Masă sănătoasă” într-un număr de 1463 de unități de învățământ, pentru un număr de 522.341 beneficiari preșcolari și elevi (în perioada specifică anului școlar 2023-2024), respectiv 533.907 beneficiari preșcolari și elevi (în perioada specifică anului școlar 2024-2025),

Se impune continuarea și extinderea programelor prin care se acordă copiilor și elevilor un suport alimentar, ca măsură rapidă de intervenție integrată pentru diminuarea riscului de excluziune și abandon școlar.

Aplicarea **Programului național “Masă sănătoasă”** are ca rezultate așteptate:

- participarea la educație a tuturor copiilor prin oferirea unei alimentații sănătoase care să susțină învățarea,
- crearea motivării pentru învățare și asigurarea igienei muncii intelectuale la vârste școlare diferite și în contexte de învățare diferite, indiferent de mediu, vârstă școlară, orientări culturale sau religioase,
- educarea elevilor pentru o igienă și o alimentație sănătoasă prin măsuri/activități educative de formare a unui stil de viață sănătos,

- conștientizarea importanței alimentației sănătoase din perspectiva obiectivelor de dezvoltare durabilă,

- colectarea de date reale privind capacitatea unităților de învățământ în implementarea programelor de acest tip,

- îmbunătățirea considerabilă a frecvenței elevilor la cursuri, față de anii precedenți (de exemplu: rata abandonului școlar a scăzut de la 6,1%, cât era în anul școlar 2016-2017, la 1,3% la finele anului școlar 2017-2018),

- creșterea siguranței elevilor și consolidarea relației familie-școală.

2.3 Schimbări preconizate

Programul național ”Masă sănătoasă” – PNMS constă în acordarea zilnică, cu titlu gratuit, a unui suport alimentar constând într-o masă caldă sau, după caz, într-un pachet alimentar, în cazul în care masa caldă nu poate fi asigurată, în limita unei valori zilnice de 15 lei/beneficiar, inclusiv taxa pe valoarea adăugată.

Selecția unităților de învățământ incluse în Programul național “Masă sănătoasă” se face de către inspectoratele școlare județene/al Municipiului București (ISJ/ISMB) pe baza unor criterii ce vizează diminuarea riscului de excluziune și de abandon școlar care grezează asupra populației școlare din medii dezavantajate geografic, economic sau social, criterii care sunt aprobate prin ordin al ministrului educației.

În scopul asigurării continuității intervenției, acordate prin Programul național “Masă sănătoasă”, pentru anul 2024, unitățile de învățământ incluse în program vor continua să implementeze programul și în anul 2025 urmând ca programul să fie extins astfel încât acesta să fie generalizat la nivelul întregii țări pentru toți beneficiarii primari până la debutul anului școlar 2029 - 2030.

Pentru menținerea sănătății preșcolarilor și elevilor în cadrul Programului național “Masă sănătoasă” se vor distribui numai produse alimentare obținute în unități autorizate/înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind igiena și siguranța produselor alimentare.

Controlul respectării prevederilor legislației în vigoare privind condițiile igienico-sanitare prin care masa caldă sau, după caz, pachetul alimentar este oferită/ofert elevilor/preșcolarilor, precum și al respectării unei alimentații sănătoase în unitățile de învățământ preuniversitar se exercită de către personalul împuternicit de

Ministerul Sănătății, din cadrul Inspecției Sanitare de Stat și al direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București, pentru masa caldă distribuită sau, după caz, pachetul distribuit în spațiul unității de învățământ preuniversitar.

Pentru promovarea principiilor unei alimentații sănătoase și a obiectivelor de dezvoltare durabilă, Programul național "Masă sănătoasă" este însoțit și de măsuri educative extracurriculare și extrașcolare, desfășurate independent sau integrat, în unitățile de învățământ preuniversitar, în cadrul programelor "Școala Altfel" și "Săptămâna verde".

Finanțarea Programului național "Masă sănătoasă" se asigură de la bugetul de stat din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București, în funcție de numărul de beneficiari și de limita valorii zilnice și poate fi completată de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale. Unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, care dispun de mijloacele necesare preparării și distribuirii mesei calde sau, după caz, a pachetelor alimentare, pot utiliza sumele alocate, în scopul creșterii calității acestora.

Ministerul Educației și ISJ/ISMB au atribuții de monitorizare și evaluare a Programului național "Masă sănătoasă".

Pentru evaluarea PNMS se aplică indicatorii de eficiență și de impact aprobați prin Ordinul ME nr. 5091/2024 privind aprobarea indicatorilor de eficiență și de impact ai Programului național "Masă sănătoasă", precum și modelul de raport pe care trebuie să îl elaboreze unitățile de învățământ preuniversitar, ISJ/ISMB, respectiv Ministerul Educației, conform prevederilor aceluiași act normativ.

2.4 Alte informații *)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Prevenirea și diminuarea fenomenului de excluziune socială, manifestat în sistemul educațional prin abandon școlar, diminuarea până la anulare a progresului școlar, scăderea calității învățării (rezultate școlare slabe, neadecvate competențelor care compun profilul educațional al elevului din învățământul preuniversitar).

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații						
Nu este cazul.						
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
2	2	3	4	5	6	7
	2025	2026	2027	2028	2029	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.					

4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuieli respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4.8 Alte informații Impactul bugetar a fost stabilit prin Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023, cu modificările și completările ulterioare.	
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ După aprobarea Hotărârii de Guvern urmează să fie aprobate următoarele acte normative: - Ordin comun al ministrului educației și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind aprobarea Listei unităților de învățământ preuniversitar incluse în Programul național “Masă sănătoasă” în anul 2025	
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul proiect de act normativ este compatibil cu legislația privind achizițiile publice.	
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.	
5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	
5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.	
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.	
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.	

5.6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. În cadrul procesului de elaborare a actului normativ au fost analizate propunerile rezultate din rapoartele inspectoratelor școlare cu privire la implementarea Programului național “Masă sănătoasă” în anul 2024.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social
6.6 Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
7.3 Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a: Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2 Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre de Guvern privind instituirea Programului național “Masă sănătoasă”

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

AVIZĂ FAVORABIL

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Florin-Ionuț BARBU

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE
SANITARE – VETERINARE ȘI PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

Alexandru Nicolae BOCIU

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII
NAȚIONALE PENTRU PROTECȚIA
CONSUMATORILOR**

Horia Miron CONSTANTINESCU

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE**

Iuliana FECLISTOV

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
CONCURENȚEI**

Bogdan-Marius CHIRIȚOIU

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI
ADMINISTRAȚIEI**

Marcel-Ioan BOLOȘ

**MINISTRUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**
Mircea FECHET

MINISTRUL FINANȚELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU